

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 148

van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

datum: 8 december 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Wetenschaps- en innovatiebeleid - Samenstelling bestuursorganen

Binnen de bestuursorganen van de W&I-instellingen (wetenschap en innovatie) is een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende actoren – overheid, onderzoekswereld en bedrijfswereld – van cruciaal belang, zowel voor het bepalen van de inhoudelijke beleidsvoering als voor het creëren van draagvlak voor het beleid. In het verleden kon vaak een ondervertegenwoordiging vastgesteld worden van de bedrijfswereld in verschillende W&I-bestuursorganen. Dit was bijvoorbeeld zo voor de raad van bestuur van het vroegere IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) waar er sprake was van een oververtegenwoordiging van de academische wereld, zoals ook werd vastgesteld door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI).

Bij de fusie van de vier bestaande overheidsagentschappen binnen het domein EWI (Economie, Wetenschap en Innovatie) naar twee nieuwe agentschappen, met name het vernieuwde FWO (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen) en het Vlaams Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (VLAIO), werd voor de samenstelling van de bestuursorganen (respectievelijk de raad van bestuur van het FWO en het beslissingscomité van het Hermesfonds) het major-minorprincipe toegepast. Dit past in de ambitie uit het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 dat stelt (p. 43): "We stimuleren een meer evenredige aanwezigheid van de Vlaamse ondernemerswereld in verschillende bestuurs- en adviesorganen."

1. Welke concrete stappen werden reeds gezet in het kader van van deze ambitie uit het regeerakkoord? Welke bestuurs- en adviesorganen werden reeds aangepast in functie van een meer evenwichtige samenstelling? Graag een toelichting (timing, toelichting bij de doorgevoerde wijziging).
2. In zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 587 van 5 mei 2015 van de heer Lionel Bajart schetste de minister de uitgangspunten die hij hanteert als toetsingskader om de samenstelling van de bestuursorganen te beoordelen. Tevens stelde hij (deelantwoord 3-4): "Vertrekkend van de onder het eerste punt beschreven uitgangspunten zal ik de komende jaren nauwgezet opvolgen hoe performant de werking van de verschillende raden van bestuur is, en waar nodig inderdaad voorstellen tot verbetering formuleren."
 - a) Op welke wijze heeft de minister dit tot op heden opgevolgd? Welke aanpak heeft hij hier gevolgd?
 - b) Welke verbeterpunten heeft de minister inmiddels gedetecteerd?

- c) Welke bijsturingen zijn gebeurd of zullen nog gebeuren?
 - d) In welke W&I-bestuursorganen is volgens de minister op heden nog sprake van een onwenselijke ondervertegenwoordiging van de ondernemerswereld? Graag een overzicht.
3. In zijn antwoord op de voormelde schriftelijke vraag van 5 mei 2015 verwees de minister u ook naar moeilijkheden bij de besluitvorming binnen sommige bestuursorganen als gevolg van het (te) groot aantal bestuursleden.
- a) Voor welke instellingen is er volgens de minister sprake van deze problematiek?
 - b) Werden reeds stappen gezet om de betreffende bestuursorganen in te krimpen? Zijn bijkomende ingrepen gepland?
4. Conform het decreet Deugdelijk Bestuur dienen de bestuursorganen van bepaalde instellingen samengesteld te worden uit minimaal een derde onafhankelijke bestuurders in de raden van bestuur van de Vlaamse overheidsbedrijven. Het algemeen toepassingsgebied en de uitzonderingen hierop zijn omschreven in het decreet Deugdelijk Bestuur. Het gaat onder andere om de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, de privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse openbare instellingen.
- a) Kan de minister voor het domein EWI een exhaustief overzicht geven van de instellingen die onder het toepassingsgebied van deze verplichting vallen?
 - b) Kan de minister voor het domein EWI aangeven:
 - welke instellingen reeds in overeenstemming zijn met de decretale verplichting? Sinds wanneer zijn deze instellingen in overeenstemming;
 - wat de timing is voor de andere instellingen die nog niet in overeenstemming zijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 148 van 8 december 2017

van **DANIELLE VANWESENBEECK**

1. Zoals in het antwoord op schriftelijke vraag 587 reeds aangegeven, was het uitdrukkelijk de bedoeling om bij de samenstelling van de bestuursorganen van de twee vernieuwde agentschappen (het FWO en het AIO) een evenwichtige samenstelling na te streven.

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen

Via het decreet van 20 november 2015 houdende diverse maatregelen tot herstructurering van het beleidsdomein EWI werd hieraan voor het FWO gevolg gegeven door artikel 19 van het decreet van 30 april 2009 aan te passen. In dat artikel is de samenstelling nu als volgt bepaald :

"Art. 19 § 1. De Vlaamse Regering benoemt de volgende leden van de raad van bestuur van het FWO :

- 1° twee leden worden aangesteld op voordracht van de raad van bestuur van de Katholieke Universiteit Leuven;
- 2° twee leden worden aangesteld op voordracht van de raad van bestuur van de Universiteit Gent;
- 3° één lid wordt aangesteld op voordracht van de raad van bestuur van de Universiteit Antwerpen;
- 4° één lid wordt aangesteld op voordracht van de raad van bestuur van de Vrije Universiteit Brussel;
- 5° één lid wordt aangesteld op voordracht van de raad van bestuur van de UHasselt;
- 6° één lid wordt aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de raden van bestuur van de strategische onderzoekscentra;
- 7° vier onafhankelijke bestuurders, die voorgedragen worden door de raad van bestuur onder de voorwaarden en op basis van de procedure, vermeld in paragraaf 2, en van wie hoogstens twee van hetzelfde geslacht mogen zijn."

Via het besluit van de Vlaamse regering van 4 maart 2016 (VR 2016 0403 DOC.0197/1 en 2) werden vervolgens eerst de bestuurders op voordracht van de universiteiten aangeduid.

Daarna werden bij besluit van de Vlaamse regering van 26 mei 2016 (VR 2016 2705 DOC.0537/1 en 2) ook de onafhankelijke bestuurders benoemd, die ook vertegenwoordigers waren van het bedrijfsleven.

Ingevolge de wijziging van het decreet van 30 april 2009 werden de statuten van het FWO eveneens aangepast en dit binnen de decretaal voorziene termijn van 6 maanden (artikel 69/4 van het decreet van 30 april 2009).

Op dit moment is de raad van bestuur van het FWO als volgt samengesteld :

1° Leden op voordracht van de raad van bestuur van de Katholieke Universiteit Leuven:

- Mevrouw Conny Aerts
- De heer Rik Torfs

2° Leden op voordracht van de raad van bestuur van de Universiteit Gent:

- Mevrouw Anne De Paepe
- De heer Willy Verstraete

3° Lid op voordracht van de raad van bestuur van de Universiteit Antwerpen:

- De heer Bruno Blondé

4° Lid op voordracht van de raad van bestuur van de Vrije Universiteit Brussel:

- De heer Paul De Knop

5° Lid op voordracht van de raad van bestuur van de UHasselt:

- De heer Marlies Van Bael

6° Lid op gezamenlijk voordracht door de raden van bestuur van de strategische onderzoekscentra:

- De heer Jo Bury

7° Onafhankelijke leden:

- De heer Ludo Lauwers
- De heer Josephus Van Sas
- mevrouw An Michiels
- mevrouw An Van de Vel

Agentschap Innoveren en Ondernemen

Ook voor het AIO werd via het decreet van 20 november 2015 hieraan gevolg gegeven door het invoegen van een nieuw artikel 41ter in het decreet van 21 december 2001 :

"Art 41ter §3. De Vlaamse Regering benoemt de leden van het beslissingscomité bij het Hermesfonds:

1° twee leden worden aangesteld op voordracht van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, vermeld in artikel II.40 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013;

2° één lid wordt aangesteld uit een dubbeltal dat voorgedragen is door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA);

3° één lid wordt aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de Strategische Onderzoekscentra, erkend overeenkomstig artikel 29 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2012 en 25 april 2014;

4° vier leden worden aangesteld uit een dubbeltal, voorgedragen door de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;

5° vier leden uit het bedrijfsleven, die vertrouwd zijn met het economisch en het innovatiebeleid."

Via beslissing van de Vlaamse regering van 18 december 2015 (VR 2015 1812 DOC.1453/1BIS) werd vervolgens uitvoering gegeven door de leden van het beslissingscomité bij het Hermesfonds overeenkomstig dit artikel te benoemen.

De samenstelling is vandaag als volgt :

1° Leden op voordracht van de VLIR:

- De heer Koenraad Debackere
- mevrouw Ann Peters

2° Lid op voordracht van de Vlaamse Hogescholenraad:
- mevrouw Machteld Verbruggen

3° Leden op voordracht van de Strategische Onderzoekscentra:
- De heer Gilbert De Clercq

4° Leden op voordracht van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen:
- De heer Vincent Thoen
- De heer Gilles Vandorpe
- Mevrouw Lore Tack
- De heer Koen Repriels

5° Leden uit het bedrijfsleven, vertrouwd met het economisch en innovatiebeleid:
- De heer Eric Van Zele
- De heer Bart Van Hooland
- De heer Michel Delbaere
- Mevrouw An Viaene

Andere W&I-instellingen

Een aantal van de "W&I-instellingen" waarvan sprake in de schriftelijke vraag bestaan niet meer in dezelfde hoedanigheid of worden niet meer rechtstreeks door de minister voor wetenschappen en innovatie aangestuurd, waardoor de vraag voor die instellingen niet meer relevant is :

- Het IWT en de Herculesstichting werden zoals aangegeven gefusioneerd met respectievelijk de vernieuwde agentschappen het AIO en het FWO.
- Sinds eind 2015 gebeurt de samenstelling van de stuurgroepen van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek nu vanuit de beleidsdomeinen waarop het onderzoek betrekking heeft.

Voor een aantal andere instellingen is, zoals ook reeds aangegeven in het antwoord op vraag 587, het principe van evenwichtige vertegenwoordiging en de aanwezigheid van de ondernemingswereld in de bestuursorganen minder relevant aangezien het voornamelijk gaat over instellingen die een meer puur wetenschappelijke opdracht hebben. Dit is met name het geval voor instellingen zoals ECOOM, het VLIZ en de KVAB.

2. De werking van de bestuursorganen wordt voor de meeste instellingen opgevolgd op de gebruikelijke manier, met name door de regeringscommissarissen die in de bestuursorganen zetelen. In de excel als bijlage 1 worden de regeringscommissarissen voor de W&I-instellingen opgesomd.

De raden van bestuur van het FWO en het beslissingscomité bij het Hermesfonds zijn nu een tweetal jaren actief. Via de regeringscommissarissen wordt ik daarover geïnformeerd en stel ik vast dat de werking tot nu toe vlot is verlopen.

3. Voor wat betreft het FWO werd het aantal leden van de raad van bestuur van het FWO van 22 herleid tot 12 zodat de efficiëntie ervan bij de besluitvorming werd verbeterd.
4. Voor antwoord op dit punt kan verwezen worden naar het verslag van de Vlaamse Regering over de toepassing van het decreet deugdelijk bestuur van 22 november

2013, stand van zaken 2017, dat in het parlement werd ingediend op 10 april 2017.

Ondertussen werd door de Vlaamse regering op 22 december 2017 voor de Limburgse Reconversie Maatschappij (LRM) (VR 2017 2212 DOC.1476/1) en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) (VR 2017 2212 DOC.1475/1) beslist onafhankelijke bestuurders aan te stellen.

Voor het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) is de procedure om de Raad van bestuur te conformeren met de bepalingen van het decreet deugdelijk bestuur lopende.

Bijlage

Regeringsafgevaardigden